

Piaski, dnia 12 czerwca 2025 r.

ZWOLNIENIE OD KOSZTÓW SĄDOWYCH

Zwolnienie od kosztów sądowych w Polsce to instytucja prawna, która umożliwia stronie postępowania sądowego ubieganie się o całkowite lub częściowe zwolnienie z obowiązku ponoszenia opłat sądowych, jeżeli nie jest ona w stanie ich uiścić bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny. Uprawnienie to zostało uregulowane w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 959). Zgodnie z art. 102 wyżej wskazanej ustawy zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny lub ich poniesienie narazi ją na taki uszczerbek.

Celem uzyskania takiego zwolnienia należy złożyć stosowny wniosek – razem z pozwem lub w toku postępowania. Wypełnić także należy formularz, który zawiera dane o dochodach, stanie majątkowym, liczbie członków rodziny, wydatkach oraz załączyć dokumenty potwierdzające sytuację finansową - zaświadczenie o dochodach, rachunki, umowy najmu, decyzje MOPS itp. Sąd może również żądać dodatkowych dokumentów pod rygorem odmowy zwolnienia z kosztów sądowych. Najczęściej sądy kierują takie wezwania, gdyby strona nie dołączyła podstawowych dokumentów.

Sąd rozpoznający wniosek może dokonać całkowitego zwolnienia od ponoszenia wszystkich kosztów sądowych, częściowego zwolnienia – np. tylko od opłaty od pozwu, od ponoszenia opłaty od pozwu w części, od ponoszenia kosztów biegłych opiniujących w danej sprawie lub też odrzucić wniosek – jeżeli uzna, że sytuacja finansowa strony wnioskującej nie uzasadnia zwolnienia.

Należy także pamiętać, że świadome podanie nieprawdziwych informacji we wniosku może skutkować cofnięciem zwolnienia od kosztów sądowych. Strona obowiązana jest wówczas uiścić wszystkie przepisane opłaty oraz zwrócić wydatki. Co więcej, zgodnie z art. 111 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy stroną, która uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie świadomego podania nieprawdziwych okoliczności, sąd, cofając zwolnienie, skazuje na grzywnę w wysokości do 1000 złotych.

Opracowała: Prawnik

Małgorzata Wdowiak